

FOTÓ: AMBRUS BALÁZS

AMBRYM

BÉKÉS EMBEREK

VAD SZIGETE

Bár a Csendes-óceán szívében fekvő Vanuatu egyre népszerűbb úti cél, a trópusi esőerdővel borított Ambrym szigetét – szállodák híján – kevés turista látogatja. A mégis idevetődő utazók elsősorban a Marum-kráterben fortyogó látásra kíváncsiak. A kráter a sziget keleti partján fekvő Enduból kétnapos gyalogtúrával érhető el, a rendkívül barátságos helybéliek pedig örömmel vállalják, hogy elkísérik a messziről jött idegent. A Budapest területénél alig nagyobb sziget közepén emelkedő, 1334 m magas vulkán tetejére előbb sűrű esőerdőben vezető, meredek ösvényen, majd vulkáni hamuval borított, sziklás terepen vezet az út. A menet kimerítő, de

ugyan ki gondol már a fáradságra, amikor a kráter peremére feljutva a vörösen izzó magma nagyszerűségét csodálhatja? A vulkán másik krátere, a 3 km-rel arrébb lévő Benbow azonban már nem a természet szépségét, hanem annak pusztító erejét példázza. Egy évszázaddal ezelőtti kitörésekor a sziget déli részén élőket át kellett telepíteni a fővárosnak is ott-hont adó Efate szigetére.

Amilyen vad a természet, olyan békések az emberek, akik Ambrym szigetén még valódi közösségeket alkotnak. Bár a legfőbb bevételi forrást biztosító kókuszültetvények magántulajdonban vannak, a munkát a férfiak közösen végzik egymás birtokain,

SZEMÉLY- ÉS ÁRUSZÁLLÍTÁS

Ambrym szigetén csak kevés települést kötnek össze épített utak, és ezek is kizárólag terepjáróval járhatók (balra)

FORRÁS: NASA

A MARUM ÉS KÖRNYEZETE ÚRFELVÉTELEN, 2013. FEBRUÁR 21-ÉN

Ambrym bazaltos vulkáni szigetének uralkodó alakzata egy 1900 évvel ezelőtti kitöréssorozat nyomán keletkezett, mintegy 12 km átmérőjű kaldera, melynek belsejében két aktív vulkán kúpja, a Benbow és a Marum emelkedik. Utóbbi kráterében izzó lávató működik

FOTÓ: BRADLEY AMBROSE

IZZÓ KRÁTERMÉLY

A Marum-vulkán egyik meredek kráterfalának tővében fortyogó lávató (lent)

FEKETE MÁRCIUS

A „vad sziget” vadsága idén márciusban sajátos és szomorú aktualitást nyert. Ezúttal nem a mélyből feltörő láva mutatta meg a természet erejét, hanem a térséget elérő, Pam névre keresztelt trópusi ciklon írta be nevét vastag, fekete betűkkel a szigetcsoport krónikájába.

A Vanuatu – és egyben a Csendes-óceáni-térség – eddigi egyik legsúlyosabb természeti katasztrófáját okozó vihar március 6-án alakult ki a Salamon-szigetekenél. A komótosan dél felé araszoló és egyre fokozódó erejű ciklon

néhány napon belül – március 12-ére – elérte a Saffir–Simpson-féle hurrikánskála 5-ös (legerősebb) fokozatát. Másnap már 250–270 km/h-s széllel tombolva csapott le Vanuatu több szigetére is (Ambrym azok között volt, amiket a vihar központi része nem érintett).

A ciklon nem érte váratlanul a szigeteket, a nemzetközi segítség szervezetek már napokkal előtte felkészültek a „bevetésre”. Mivel azonban a vihar a telekommunikációs csatornákat nagyrészt tönkretette, a szigetek többsége napokig tel-

FORRÁS: UNICEF PACIFIC

CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 16.35-KOR

A rádióban vendégünk a témáról:
AMBRUS BALÁZS

Korábbi műsoraink meghallgathatók:
www.afoldgomb.hu/radio

jesen elzáródott a külvilágtól, ami az amúgy is kaotikus állapotokat csak tovább fokozta. Az országban található épületek 90%-ában keletkezett kár, és többek között kórházak, iskolák és ivóvízbázisok is a rombolás áldozatává váltak. A helyszíni tudósítások a vihar okozta károkat háborús bombatámadáshoz hasonlították, az állapotok egészen elképesztőek voltak. Mindez annak ellenére történt, hogy a vihardagály – a vihar és a dagály együttes hatásaként keletkező parti óriáshullámok – Vanuatu szigeteket nem érintette

(annál inkább Tuvalut, ahol szükségállapotot hirdettek). A legsúlyosabb károkat Tanna és Erromango szigetei szenvedték el: itt egyedül a betonszerkezetes épületek maradtak egyben, de a tetőket itt is leszakította a vihar. A máig igazolt mintegy két tucat haláleset is ezeken a szigeteken történt. A vihar mintegy 130 ezer embert érintett: legtöbben otthonukat veszítették el, sokan azóta is menekülttáborokban tengődnek. A vihar után hátramaradt károk enyhítése vélhetően évekig eltarthat.

2015. MÁRCIUS 15.
A vihar elültével
hátramaradt pusztulás

a nap végén pedig összejönnek beszélgetni a minden faluban megtalálható kavabárokban.

A kava a mámorbors gyökerének nedvéből készített, enyhén tudatmódosító hatású ital, melynek fogyasztása kulturális és gyógyászati célból az egész óceániai térségben elterjedt. Az Ambrym szigetén élő, zárt közösségekben csak a férfiak ihatják, de az ország fővárosában, Port Vilában a nők előtt sem tabu. A kavabárokban a külföldi látogatókat is örömmel látják, itt jó alkalom nyílik elbeszélgetni az összegyűlt helybéliekkel, akik – az iskolai oktatásnak köszönhetően – szinte kivétel nélkül beszélnek angolul. Vanuatun minden közösségnek saját nyelve van; a 7 ezer lakosú Ambrym öt különböző nyelven büszkélkedhet (az egész ország pedig több mint százszal!), ami jól mutatja, milyen elszigetelten éltek az egyes törzsek egészen a közelmúltig. Mára azonban megváltozott a helyzet: a repülőjáratoknak és a mobiltelefonnak köszönhetően a különböző törzsek kapcsolata napi szintűvé vált, és egymás között az angol nyelv szókin-

A MARUM-KRÁTERHEZ VEZETŐ ÖSVÉNYEN

Az esőerdőben is van térerő, de a mobiltelefonok feltöltése némi nehézséget okoz, hiszen a szigeten sok helyen nincs áramszolgáltatás

csére épülő bislama nyelven kommunikálnak, melyet minden vanuatui megért, bár anyanyelvként csak a városokban élők használják.

Vanuatun mindössze két város van: a főváros, Port Vila, Vanuatu népeinek olvasztótégelye és Luganville, ahol a II. világháború alatt amerikai katonai támaszpont működött. A két város kivételével az ország többi települése önfenntartó falu, így az Ambrymhoz hasonló szigeteken a természettel összhangban élő – és azt nem kizsákmányoló –, hagyományos közösségek minden bizonnyal még nagyon sokáig fennmaradhatnak.

SZÖVEG: AMBRUS BALÁZS

Gourmet

FESZTIVÁL

főszerepben:

☆☆☆
paprikás
csirke

Kóstold meg
Magyarországot!

MÁJUS 21-24.
MILLENÁRIS PARK

MAGYARORSZÁG LEGJOBB
★ÉTTERMEI★CUKRÁSZDÁI
★BORÁSZATAI★GOURMET ÜZLETEI
4 NAPIG EGY HELYEN

UGANDA

Queen Elizabeth Nemzeti Park,
2015.01.26.

www.eupolisz.hu

HA UNOD AZ IPARI TURIZMUST!

**TERMÉSZETJÁRÓ UTAZÁSOK, OUTDOOR TÚRÁK,
TREKKINGEK, KÖRUTAK AZ EGÉSZ VILÁGON.**

Eupolisz Utazási Iroda

1093 Budapest, Lónyay u. 47. | +36/1/219-08-81

Hatósági engedélyszám: U-000463

SZERZŐINK

Ambrus Balázs (1978) külkereskedő, szabadidejében világjáró, akit már gyerekkorában is érdekelt a földrajz. Legszívesebben a trópusi országokat látogatja, és utazás közben szeret fényképezni

Bugya Brigitta (1981) művészettörténészként a kortárs építészettel és dizájnnal foglalkozik. Munkái, írásai fókuszpontjában az ember alkotta környezet, a térhasználat és a tárgykultúra áll

Erdélyi Péter (1960) dokumentumfilm-készítő. A Lomonosov Egyetem történelem-néprajz szakára járt, számos elemző, főként néprajzi filmet készített Közép-Európában és Ázsiában is

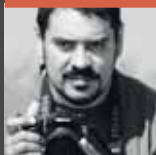
Ferencz Márton (1980) geográfus, idegenvezető. Munkája során legtöbbször a Közel-Keletre és Észak-Amerikába utazik

Francics László (1984) építészmérnök, fotográfus, egyetemi oktató, a Magyar Csillagászati Egyesület tagja. Csillagászati képrögzítéssel 2003 óta foglalkozik, szakterülete az asztrofizikai érdekességek esztétikus bemutatása. A hazai asztrofotós-mozgalom egyik fő szervezője

Irimiás Balázs (1975) először közgazdász, majd építész lett, amit egy japán állami ösztöndíjjal kísért doktori képzéssel töltött meg a tokyói Waseda Egyetemen. Itt a kambodzsai Angkor romterületének műemléki helyreállításával foglalkozott. 2007 óta az Indiai-Himalájában található, Kőrösi Csoma Sándor által lakott palotaépület felújítását szervezi és irányítja a Csoma Szobája Alapítvány kuratóriumi elnökeként

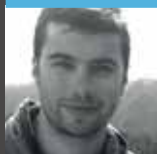
Jakab Gusztáv (1975) biológus, a Szent István Egyetem GAEK egyetemi docense. Szakterülete a Kárpát-medence virágos növényeinek rendszertana, valamint a negyedidőszaki klíma- és vegetációfejlődés. Kutatásai mellett különösen fontosnak tartja az eltűnő természeti értékek fényképes dokumentálását

Kálló Péter (1978) a Metropolisz fotóriportere, számos rangos díj nyertese. Fotóblogja (kallopeter.hu) 2012-ben Goldenblog Awardot (a Legjobb fotóblog – 1. hely) kapott, majd – a Photoblog Awards 2012 keretében – bekerült a világ 20 legjobb fotóblogja közé

Kerekes István (1977) tanár, szabadúszó fotográfus. 2012-ben a Nemzetközi Fotóművész Szövetség (FIAP) által adományozott minősítések közül megkapta a FIAP Kiváló művésze legmagasabb, platína fokozatát. Főként szocio-, portré-, valamint természetfotókat készít. Honlapcíme: www.kerekesistvan.com

Kocsány Kornél (1987) szabadúszó fordító és fényképész. A Corvinus Egyetem nemzetközi kapcsolatok szakának elvégzése után döntött úgy, hogy karrierépítés helyett inkább bejárja a világot. Elsősorban a távoli országok kulturái és szokásai érdeklik

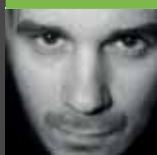
Kocsis Károly (1960) geográfus, akadémikus, intézeti igazgató. A Kárpát-medence etnikai-, vallás-, politikai- és népességföldrajzi kutatója. Honlap: www.mtaftki.hu

Ladányi Tamás (1972) asztrofotós, tanár, a „The World At Night” nemzetközi elit fotográfusszervezet tagja. Munkájában a csillagászat és a földrajz kapcsolatának megjelenítésére fókuszál, művészeti aspektusból és tudományos ismeretterjesztés céljából

Lantai-Csont Gergely (1989) a Budapesti Corvinus Egyetem pénzügyes közgazdászhallgatója. A fotózás segítségével a világunkat érintő problémákra szeretné felhívni a figyelmet. Honlapcíme: www.lantaifoto.hu

Morvai Szilárd (1975) fényképész, 3 éve foglalkozik a magyar táj természeti értékeinek megismerésével és bemutatásával. Kedvelt helyei: a magyar puszta és az Alföld vizesélőhelyei

Végvári Tamás (1968) tengeri kajakos, Gyerekkora óta szerelmes a folyók, tavak, tengerek világába. Az elmúlt 25 évben lehetősége adódott Tűzföldtől Nepálig jó néhány vizet megjárni. Most egy maratoni vállalkozást szeretne megvalósítani: kajakkal körbevezni Európát!

FARKAS ALEXANDRA:

VILÁGÍTÓ FELHŐK

E felhők a szó szoros értelmében véve persze nem világítanak, csupán jégkristályaik milliónyi apró tükröként verik vissza a horizont alatt járó Nap fényét. Kizárólag a nyári napforduló környékén figyelhetők meg: az északi félgömbön májustól júliusig, a délin pedig decembertől februárig. Késő este vagy kora hajnalban kereshetjük őket az északi (vagy délen a déli) horizont környezetében.

FOTÓ: SZABÓ SZABOLCS ZSOLT

FOTÓ: ZÖLDI PÉTER

ZÖLDI PÉTER:

TÉRERŐ – KÖZMŰURALOM

Az, hogy a magyarországi települések jóvátehetetlenül rendezetlen, nyílt titok. A figyelem, a rendmánia és a tettvágy elsősorban a magánterületekre irányul több-kevesebb sikerrel, kerítéssel kívül viszont, a köz birtokában lévő területeken a kellenél többször szabadul el a pokol...

BOGNÁR SZILVIA:

VÁROS A FELLEGEKBEN – McLEOD GANJ

FOTÓ: BOGNÁR SZILVIA

A Dharamsalába vezető, kanyargós hegyi úton már felfelé érezhető valamiféle varázslat – sejthető, hogy nem szeretnénk majd elhamarkodottan távozni a városból és környékéről. A hátizsákos fiatalok többsége eleve hónapokra érkezik, de csak keveseknek sikerül tartani a tervezett tempót, a többiek akár évekre is itt ragadnak. Legtöbben a dalai láma miatt érkeznek.

MAGYAR
FÖLDRAJZI
TÁRSASÁG

ALAPÍTVÁ: 1872

1112 Budapest, Budaörsi út 45.
Telefon: (1) 231-4040.
Fax: (1) 231-4045
Honlap: www.foldrajzirtarsasag.hu
E-mail: info@foldrajzirtarsasag.hu

Elnök: Dr. Gábris Gyula
Alelnökök: Dr. Kovács Zoltán
Dr. Michalkó Gábor
Főtktár: Dr. Mari László
Ügyvivő: Heiling Zsolt
Titkár: Erőss Ágnes
Könyv- és térképtáros: Pétervári László

Szakosztályok:

Biztonságtörténelmi és Geopolitikai
Szakosztály Expedíciós Szakosztály
Társadalom- és Gazdaságtörténelmi
Szakosztály Hegymászó Szakosztály
Oktatás-módszertani Szakosztály
Egészségtörténelmi Szakosztály
Természettörténelmi Szakosztály
Térképészeti Szakosztály
Turizmustörténelmi Szakosztály

Terrületi osztályok:

Bakony–Balaton-vidéki Osztály (Veszprém)
Békéscsabai Osztály
Borsodi Osztály (Miskolc)
Debreceni Osztály
Dél-dunántúli Osztály (Pécs)
Duna-völgyi Osztály (Szekszárd)
Eger–Bükk-vidéki Osztály
Gyöngyös–Mátra-vidéki Osztály
Kisalföldi Osztály (Győr)
Kiskunsági Osztály (Kecskemét)
Közép-dunántúli Osztály (Székesfehérvár)
Körös-vidéki Osztály (Békéscsaba)
Nyírségi Osztály (Nyíregyháza)
Nyugat-magyarországi Osztály (Szombathely)
Szegedi Osztály
Székelyföldi Osztály (Csíkszereda)
Tolna megyei Osztály (Dombóvár)
Zalai Osztály (Nagykanizsa)

Könyvtár és gyűjteményei:

1112 Budapest, Budaörsi út 45.
Tel.: (06-1) 309-2600/1443
E-mail: mtafki@mtafki.hu

Az éggömböt tartó Atlasz a Magyar Földrajzi Társaság védjegyként bejegyzett jelképe

Lapalapító (1929):
Dr. Milleker Rezső

**Az új sorozat
újrarendítői (1999):**
Dr. Nemerényi Antal
és Farkas Péter

1929–1933, felelős szerkesztő:

Dr. Milleker Rezső

1934–1944, szerkesztők:

Dr. Baktay Ervin és Dr. Kéz Andor

1999–2005, főszerkesztő:

Dr. Nemerényi Antal

2005–2006, főszerkesztő:

Dr. Vojnits András

2006-tól főszerkesztő:

Dr. Nagy Balázs

ERDÉLYI
MAGYAR
KÉPZŐMŰVÉSZET
1920–1990

SORS ÉS JELKÉP

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

2015. ÁPRILIS 24. – AUGUSZTUS 23.

Közveti támogatók

Együttműködési partnerek

Előzetes támogatók

nyitány

nyitány

nyitány

nyitány

nyitány

nyitány

nyitány

nyitány

Programot keres hétvégére itthon?

» itthon.hu/vasarnapiprogram

Minden
élménnyel
több
leszel

MAGYARORSZÁG

